

Högskoleprovet fungerar men kan utvecklas

Pressmeddelande • Sep 12, 2017 09:00 CEST

*Jonathan Wedman, doktorand vid Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet.
Foto: Izabella Balcerzak. Bilden är fri för publicering.*

Delar av högskoleprovet behöver undersökas närmare, även om provet som helhet fungerar som det är tänkt. Det visar Jonathan Wedman i en ny avhandling vid Umeå universitet.

– Högskoleprovet kan få väldigt stora konsekvenser för provdeltagarnas hela framtid eftersom det kan avgöra om man kommer in på en attraktiv utbildning. Därför är det viktigt att säkerställa att provet håller hög kvalitet, säger Jonathan Wedman.

I sin doktorsavhandling har han undersökt högskoleprovets så kallade validitet, det vill säga hur väl provet verkligen mäter vad det är avsett att mäta: *studiefärdighet*. Högskoleprovet förändrades kraftigt hösten 2011 genom att antalet uppgifter och delprov blev fler samt genom att provet delades upp i två separata delar, en kvantitativ del och en verbal del. Den förändringen medförde också att ny forskning behövdes, för att utvärdera det nya provets validitet, eller för att vara mer korrekt: för att utvärdera validiteten i tolkningarna och användningarna av provpoängen.

Jonathan Wedman har i fyra studier tagit fram ett förslag till en teoretisk modell för högskoleprovet samt gjort statistiska analyser av högskoleprovsdata från 100 000, respektive 140 000 och 250 000 provdeltagare. Resultaten visar att även om den teoretiska modellen är robust i sin nuvarande utformning, skulle vidare validitetsstudier gynnas av ett tydligare definierat innehåll för begreppet *studiefärdighet*.

Resultaten visar också att poängen på den kvantitativa och verbala delen ger en korrekt bild av provdeltagarnas styrkor och svagheter men att delprovspoängen inte gör det i samma utsträckning. Dessutom verkar det som att kvinnliga provdeltagare gynnas på ungefär en femtedel av ordförståelse-uppgifterna, medan manliga deltagare istället gynnas på lika stor del av uppgifterna i engelsk läsförståelse.

– Om könsmönstren kvarstår bör delproven i ordförståelse och engelsk läsförståelse studeras närmare för att se om några åtgärder behövs så att delproven genom sin utformning inte missgynnar något kön, säger Jonathan Wedman.

Högskoleprovsresultat är giltiga i fem år och det innebär att det är mycket viktigt att provresultat från olika tillfällen är jämförbara så att konkurrensen till utbildningar blir rättvis. I avhandlingen har Jonathan Wedman också undersökt om den statistiska metod, som används för att göra provpoäng från olika provtillfällen jämförbara, är lämplig och om det är den bästa möjliga metoden för ändamålet. Resultatet tyder på att nuvarande metod är lämplig men resultatet var något oklart om det är den bästa metoden eller inte.

[Till avhandlingen](#)

http://umu.diva-portal.org/smash/record.jsf?aq2=%5B%5B%5D%5D&c=4&af=%5B%5D&searchType=SIMPLE&query=jonathan+wedman&language=sv&pid=diva2%3A1135845&aq=%5B%5B%5D%5D&sf=all&aqe=%5B%5D&sortOrder=author_sort_asc&onlyFullText=false&noOfRows=50&dswid=-1613

För mer information, kontakta gärna

Jonathan Wedman

Telefon: 090-786 55 27

E-post: jonathan.wedman@umu.se

Om disputationen

Jonathan Wedman, Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, försvarar fredag 22 september sin avhandling inom området beteendevetenskaplig mätningar, med titeln: *Theory and Validity Evidence for a Large-Scale Test for Selection to Higher Education* (svensk översättning: *Teori och Validitetsbevis för ett Storskaligt Prov för Urval till Högre Studier*). Fakultetsopponent: Professor Jo-Anne Baird, Department of

Education, University of Oxford, England. Disputationen hålls på engelska. Tid: kl. 10.00. Plats: Norra beteendevetarhuset, Hörsal 1031, Umeå universitet.

Umeå universitet

Umeå universitet är ett av Sveriges största lärosäten med drygt 32 000 studenter och 4300 anställda. Här finns internationellt väletablerad [forskning](#) och en stor mångfald av [utbildningar](#). Vårt campus utgör en inspirerande miljö som inbjuder till gränsöverskridande möten – mellan studenter, forskare, lärare och externa parter. Genom samverkan med andra samhällsaktörer bidrar vi till utveckling och stärker kvaliteten i forskning och utbildning.

https://www.mynewsdesk.com/se/umea_universitet/pressreleases/hoegskoleprovet-fungerar-men-kan-utvecklas-2142339